

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ครั้งนี้มี 3 ประเภท จำนวนรวมทั้งสิ้น 340 ชุด เป็น
คำตอบแบบสอบถามของครูสอนวิทยาศาสตร์ 30 ชุด คำตอบแบบสอบถามของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น 300 ชุด และคำตอบแบบสอบถามของเจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ในชุมชน
10 ชุด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 5 ภาค

ภาคที่ 1 ใ้แยกเป็น 3 ตอนย่อยคือ

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของครูผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของนักเรียนผู้ตอบแบบ
สอบถาม

ตอนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของเจ้าหน้าที่แหล่ง
ความรู้ในชุมชนผู้ตอบแบบสอบถาม

ภาคที่ 2 ใ้ข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับประเภทของแหล่งความรู้ วิธีการใช้ ปัญหา
อุปสรรค ความคิดเห็นและทัศนคติของครู แล้วคิดคำตอบเป็นร้อยละ คำนวณหาค่าเฉลี่ยและ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคำตอบ

ภาคที่ 3 ใ้ข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับประเภทของแหล่งความรู้ วิธีการใช้ ปัญหา
อุปสรรค ความคิดเห็นและทัศนคติของนักเรียน แล้วคิดคำตอบเป็นร้อยละ คำนวณหาค่าเฉลี่ย
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคำตอบ

ภาคที่ 4 ใ้ข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับวิธีการให้บริการ ปัญหา อุปสรรค ความคิดเห็น
และทัศนคติ ของเจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ในชุมชน แล้วคิดคำตอบเป็นร้อยละ คำนวณหาค่าเฉลี่ย
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคำตอบ

ภาคที่ 5 สรุปข้อเสนอแนะของครู นักเรียน และเจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ในชุมชน ใน
การใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชนประกอบการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์

ภาคที่ 1

ตอนที่ 1 การนำข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของครูผู้ตอบแบบสอบถาม คิดค่าตอบ เป็นร้อยละ คำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าตอบ

ครูที่สอนวิชาภูมิศาสตร์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กรุงเทพมหานคร เป็นชาย ร้อยละ 33.33 เป็นหญิง ร้อยละ 66.67 เป็นโสด ร้อยละ 56.67 แต่งงานแล้ว ร้อยละ 43.33 อายุสูงสุด 49 ปี ต่ำสุด 23 ปี เฉลี่ย 33 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 177.7 ปี คุณวุฒิของครูสอนมาก ร้อยละ 40 ได้ปริญญาตรีทางการศึกษา ร้อยละ 16.67 ได้ปริญญาตรี- ศาสตรบัณฑิต ร้อยละ 10 ได้ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต และ ร้อยละ 33.33 จบประกาศนียบัตรครูหรือเทียบเท่า มีประสบการณ์การสอนสูงสุด 29 ปี ต่ำสุด 2 ปี เฉลี่ย 10 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 53.85 ปี ประสบการณ์การสอนเฉพาะวิชาภูมิศาสตร์สูงสุด 10 ปี ต่ำสุด 2 ปี เฉลี่ย 5 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 26.92 ปี

ตอนที่ 2 นำข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม มาคิดค่าตอบ เป็นร้อยละ คำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าตอบ

นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครที่เป็นตัวอย่างประชากร เป็นชาย ร้อยละ 50 หญิง ร้อยละ 50 อายุ 13, 14 และ 15 ปี อย่างละ 100 คน เรียน อยู่ในระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระดับชั้นละ 100 คน

ตอนที่ 3 นำข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของเจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ในชุมชน มาคิดค่าตอบ เป็นร้อยละ คำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าตอบ

เจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ในชุมชน กรุงเทพมหานคร เป็นชาย ร้อยละ 60 หญิง ร้อยละ 40 อายุสูงสุด 52 ปี ต่ำสุด 24 ปี เฉลี่ย 30 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 94.33 ปี คุณวุฒิของเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 30 ได้ปริญญาตรีทางวิทยาศาสตร์บัณฑิต ร้อยละ 40 ได้ ปริญญาตรีทางเทคนิคชั้นสูง ร้อยละ 20 ได้ประกาศนียบัตรจากพานิชย์ ร้อยละ 10 จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประสบการณ์ในการทำงานสูงสุด 30 ปี ต่ำสุด 4 ปี เฉลี่ย 12 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 36 ปี

ภาคที่ 2

การใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชนประกอบการสอนของครู

ในภาคที่ 2 การนำข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับประเภทของแหล่งความรู้ วิธีการใช้ ปัญหา และอุปสรรค ตลอดจนทัศนคติความคิดเห็นของครู มาคิดคำตอบเป็นร้อยละ คำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคำตอบ

ตารางที่ 1 ประเภทของแหล่งความรู้ในชุมชนที่ครูใช้ประกอบการสอนภูมิศาสตร์

แหล่งความรู้ในชุมชน	จำนวนครูที่	
	เคยใช้ (ร้อยละ)	ไม่เคยใช้ (ร้อยละ)
1. ท้องฟ้าจำลอง	76.67	23.33
2. กรมอุตุนิยมวิทยา	46.67	53.33
3. กรมทรัพยากรธรณี	46.67	55.33
4. โรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ	63.33	36.67
5. หอสมุดแห่งชาติและห้องสมุดนอกโรงเรียน	83.33	16.67
6. วิทยากร	63.33	36.67
7. ใสตทัศน์ปรกรณจากศูนย์ใสตทัศน์ศึกษา	80.00	20.00
8. เอกสารต่าง ๆ	93.33	6.67
9. ภาพยนตร์	83.33	16.67
10. ภาพนิ่ง	70.00	30.00
11. สไลด์	70.00	30.00
12. ฟิล์มสตริป	36.67	63.33

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่า ครูสอนภูมิศาสตร์จำนวนมากร้อยละ 93.33 ใช้เอกสารต่าง ๆ จากแหล่งความรู้ทางวิชาภูมิศาสตร์เพื่อประกอบการสอน ครูจำนวนรองลงมาร้อยละ 8.33 ใช้หอสมุดแห่งชาติและหอสมุดนอกโรงเรียน และภาพยนตร์จากแหล่งความรู้ทางวิชาภูมิศาสตร์ ครูจำนวนร้อยละ 36.67 ใช้ฟิล์มสไลด์จากแหล่งความรู้ทางวิชาภูมิศาสตร์

ตารางที่ 2 วิธีการใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชนของครูประกอบการสอน
ภูมิศาสตร์

วิธีการ	จำนวนครูที่	
	เคยใช้(ร้อยละ)	ไม่เคยใช้(ร้อยละ)
1. การพานักเรียนออกไปศึกษานอกสถานที่	80.00	20.00
2. การขอวัสดุ เอกสารต่างๆโดยการให้เปล่า	83.33	16.67
3. การขอยืม เอกสารต่างๆหรือ เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์	63.33	36.67
4. การแนะนำให้นักเรียนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งอื่นนอกโรงเรียนประกอบการทำรายงาน นิทรรศการ สมุดภาพ แถงบอร์ด ฯลฯ	100.00	-
5. การแนะนำให้นักเรียนไปสัมภาษณ์ผู้มีความรู้ในชุมชน	26.67	73.33
6. การแนะนำหรือพานักเรียนไปฟังอภิปราย ปาฐกถา	80.00	20.00
7. การใช้รายการวิทยุ เช่น วิทยุศึกษา วิทยุโรงเรียนให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน	43.33	56.67
8. การซักถามข้อเท็จจริงทางโทรศัพท์หรือทางจดหมาย	36.67	63.33
9. การแนะนำหรือการพานักเรียนไปรวมกิจกรรมของชุมชน	83.33	16.67

จากตารางข้างบน จะเห็นว่า ครูทุกคนใช้วิธีการแนะนำให้นักเรียนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งอื่นนอกโรงเรียน ครูจำนวนรองลงมาร้อยละ 83.33 ใช้วิธีการขอ

วัสดุ เอกสารต่าง ๆ โดยการให้เปล่าและการแนะนำหรือการพานักเรียนไปร่วมกิจกรรม
ของชุมชน ครูจำนวนน้อยร้อยละ 26.67 ใช้วิธีการแนะนำให้นักเรียนไปสัมผัสกับภูมิความรู้
ในชุมชน

เวลาที่ใช้ในการใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชน

1. เวลาที่ครูใช้ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกสถานที่ ครูจำนวนร้อยละ
73.33 ใช้วันเสาร์หรืออาทิตย์ ครูจำนวนรองลงมาร้อยละ 40 ใช้วันหยุดราชการอื่น ๆ
ครูจำนวนน้อยร้อยละ 23.33 ใช้ในเวลาเรียน

2. เวลาที่ครูใช้ในการจัดกิจกรรม การฟังวิทยากร อภิปราย หรือประชุม
ครูจำนวนมากร้อยละ 76.67 ใช้ในชั่วโมงเรียนปกติ ครูจำนวนรองลงมาร้อยละ 30 ใช้
นอกเวลาเรียน ครูจำนวนน้อยร้อยละ 10 ใช้วันหยุดราชการอื่น ๆ

ตารางที่ 3 กิจกรรมที่ครูให้นักเรียนปฏิบัติก่อนการใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชน

กิจกรรม	ร้อยละ
1. ครูให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีใช้ประโยชน์จากแหล่งความรู้และอธิบาย เรื่องที่จะไปศึกษา	86.67
2. จัดแสดงภาพหรือฉายภาพยนตร์ประกอบเกี่ยวกับเรื่องที่จะไปศึกษา	10.00
3. ให้นักเรียนอ่านหนังสือแบบเรียน ภูมิศาสตร์ตามหัวข้อที่กำหนดให้	66.67
4. ครอบบรมมรรยาทที่พึงปฏิบัติในการใช้ประโยชน์จากแหล่งความรู้	73.33
5. ไม่มีกิจกรรมใด ๆ	-

จากตารางข้างบน จะเห็นว่า ครูสอนภูมิศาสตร์จำนวนมากร้อยละ 86.67 ใช้วิธี
การให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีใช้ประโยชน์แหล่งความรู้และอธิบายเรื่องที่จะไปศึกษา ครู

จำนวนรองลงมาร้อยละ 73.33 ใช้วิธีการอบรมรรมรยาที่นักเรียนพึงปฏิบัติในการใช้
 ประโยชน์จากแหล่งความรู้ในชุมชน ครูจำนวนน้อยร้อยละ 10 ใช้วิธีการจัดแสดงภาพหรือ
 ฉายภาพครูให้นักเรียนชมก่อนจะใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชน ครูทุกคนจัดกิจกรรมให้
 นักเรียนปฏิบัติก่อนการใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชน

ตารางที่ 4 กิจกรรมที่ครูให้นักเรียนปฏิบัติหลังจากการใช้ประโยชน์แหล่งความรู้
 ในชุมชน

กิจกรรม	ร้อยละ
1. เขียนรายงานส่ง	80.00
2. อภิปรายในชั้นเรียน	63.33
3. จัดแสดงนิทรรศการ	33.33
4. ไม่มีกิจกรรมใด ๆ	3.33

จากตารางข้างบนจะเห็นว่า ครูสอนภูมิศาสตร์จำนวนมากร้อยละ 80 ใช้วิธีการให้นักเรียนเขียนรายงาน ครูจำนวนรองลงมาร้อยละ 63.33 ใช้วิธีการอภิปรายในชั้นเรียน
 ถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้มา ครูจำนวนน้อยร้อยละ 3.33 ไม่มีกิจกรรมใด ๆ ให้นักเรียนปฏิบัติ
 หลังจากใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชน

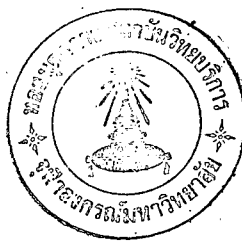
ตารางที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคในการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่

ปัญหา อุปสรรค	\bar{x}	S.D	แปลความ
1. การขาดระเบียบวินัยของนักเรียน	1.83	1.81	ปานกลาง
2. เจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ในชุมชนไม่ให้ความร่วมมือ	1.00	0.96	น้อย
3. การคมนาคมไม่สะดวก	1.10	0.83	น้อย
4. ค่าใช้จ่ายสูง	1.13	0.92	น้อย
5. หัวหน้าสายสังคมศึกษาไม่สนับสนุน	0.50	0.67	ไม่มีเลย
6. อาจารย์ใหญ่หรือผู้จัดการไม่สนับสนุน	0.70	0.78	น้อย
7. ผู้ปกครองไม่สนับสนุน	0.97	0.70	น้อย
8. จำนวนครูผู้ควบคุมมีน้อยไม่ได้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียน	1.77	0.83	ปานกลาง
9. ความปลอดภัยของนักเรียนเดินทาง	1.57	0.91	น้อย
10. นักเรียนไม่สนใจไปศึกษานอกสถานที่	1.17	0.77	น้อย
11. นักเรียนได้รับความรู้ไม่ตรงจุดที่ครูต้องการ	1.43	0.72	น้อย
12. ครูผู้สอนไม่มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งความรู้ในชุมชนนั้นๆ			
อย่างเพียงพอ	0.97	0.83	น้อย
13. การติดต่อแหล่งความรู้วิธีการมากไป	1.07	0.99	น้อย

จากตารางข้างบนนี้ จะเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่โดยเฉลี่ยแล้ว การขาดระเบียบวินัยของนักเรียนและจำนวนครูผู้ควบคุมมีน้อยไม่ได้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาผู้ปกครองไม่สนับสนุนและครูผู้สอนไม่มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งความรู้ในชุมชนนั้น ๆ เพียงพอ อยู่ในระดัมน้อย

ปัญหาหัวหน้าสายสังคมศึกษาไม่สนับสนุน ไม่มีเลย

ตารางที่ 6 ปัญหาและอุปสรรคในการฟังวิทยากร ปาฐกถา หรืออภิปราย

ปัญหา อุปสรรค	\bar{x}	S.D	แปลความ
1. ไม่ทราบว่ามีวิทยากรอยู่ที่ไหน	1.10	0.78	น้อย
2. ไม่มีค่าใช้จ่ายสำหรับวิทยากร	1.53	0.96	น้อย
3. ไม่มีสถานที่เพื่อฟังวิทยากร	1.53	0.88	น้อย
4. ระเบียบการ เชิญวิทยากรมีพิธีการมากเกินไป	1.33	0.91	น้อย
5. ไม่มีชั่วโมงพิเศษเพื่อฟังวิทยากร	1.87	0.91	ปานกลาง
6. นักเรียนขาดระเบียบวินัยขณะที่ฟังวิทยากร	1.80	0.74	ปานกลาง
7. วิทยากรบรรยายไม่ตรงจุดมุ่งหมายที่ครูต้องการให้ นักเรียนทราบ	1.23	0.67	น้อย
8. อาจารย์ใหญ่หรือผู้จัดการไม่สนับสนุน	0.67	0.74	น้อย
9. ไมโครโฟน เครื่องขยายเสียงไม่ดีเท่าที่ควร	1.43	0.88	น้อย
10. วิทยากรไม่ค่อยวางจะมาบรรยาย	1.80	0.74	ปานกลาง
11. หัวหน้าสายวิชาไม่เห็นด้วยในการจัดเชิญวิทยากร มาบรรยาย	0.73	0.77	น้อย
12. นักเรียนไม่สนใจฟังวิทยากร	1.67	0.82	ปานกลาง

จากตารางข้างบนนี้ จะเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในการฟังวิทยากร ปาฐกถาหรือ อภิปรายโดยเฉลี่ยแล้วไม่มีการจัดชั่วโมงพิเศษเพื่อฟังวิทยากร นักเรียนขาดระเบียบวินัย ขณะที่ฟังวิทยากรและวิทยากรไม่ค่อยวางจะมาบรรยาย อยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาอื่น ๆ นั้นโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คือ ไม่ทราบสถานที่ติดต่อ ไม่มีค่าใช้จ่าย ไม่มีสถานที่ฟังคำบรรยาย ระเบียบการเชิญวิทยากรมีพิธีการมากเกินไป อาจารย์ใหญ่ หัวหน้าสาย

วิชาไมสนับสนุน และเครื่องขยายเสียง ไมโครโฟนไม่ดีเท่าที่ควร

ตารางที่ 7 ปัญหาและอุปสรรคในการขอรับภาพยนตร์ สไลด์ फिल्मสตริป หรือ โสตทัศนูปกรณ์อื่น ๆ

ปัญหา อุปสรรค	\bar{x}	S.D	แปลความ
1. ไม่ทราบสถานที่ติดต่อขอรับ	1.23	0.95	น้อย
2. ครูไม่มีเวลาไปติดต่อขอรับ	1.83	0.90	ปานกลาง
3. ระเบียบการติดต่อขอรับมีพิธีการมากไป	1.70	0.73	ปานกลาง
4. ไม่มีพาหนะไปติดต่อ	2.03	0.98	ปานกลาง
5. ไม่มีค่าใช้จ่ายสำหรับไปติดต่อ	1.93	1.16	ปานกลาง
6. ไม่มีห้องฉายภาพยนตร์	1.37	1.10	น้อย
7. ไม่มีเครื่องฉายสไลด์ फिल्मสตริป และเครื่องฉายภาพยนตร์	1.30	1.15	น้อย
8. ครูไม่มีความรู้หรือไม่เข้าใจวิธีใช้อุปกรณ์ต่างๆ เหล่านี้	1.70	0.82	ปานกลาง
9. ไม่มีภาพยนตร์ที่ตรงความต้องการให้ชม	1.83	0.93	ปานกลาง
10. ภาพยนตร์ส่วนมากล้าสมัย เก่ามาก ทำให้นักเรียนไม่สนใจเท่าที่ควร	1.70	0.86	ปานกลาง

จากตารางข้างบนนี้ จะเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในการขอรับภาพยนตร์ สไลด์ फिल्मสตริป หรือโสตทัศนูปกรณ์อื่น ๆ โดยเฉลี่ยแล้วครูไม่มีเวลาและพาหนะไปติดต่อขอรับ และไม่มีภาพยนตร์ที่ตรงความต้องการชมอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาอื่นๆโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คือ ไม่มีห้องฉายและเครื่องฉายสไลด์ फिल्मสตริป ภาพยนตร์ และไม่ทราบสถานที่ติดต่อขอรับ

ตารางที่ 8 ข้อคิดเห็นหรือทัศนคติของครูในการใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชน

ทัศนคติของครู	\bar{x}	S.D	แปลความ
1. ท่านเห็นว่าการใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชนประกอบ การ สอนภูมิศาสตร์ช่วยให้นักเรียนมีความรู้รอบตัวและ ประสบการณ์กว้างขวางขึ้น	2.63	0.50	มาก
2. ท่านได้รับการสนับสนุนจากอาจารย์ใหญ่หรือผู้จัดการใน การใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชน	2.20	0.47	ปานกลาง
3. ท่านได้รับการสนับสนุนจากหัวหน้าสายสังคมศึกษาใน การใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชน	2.37	0.52	ปานกลาง
4. ท่านได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ในชุมชน	1.97	0.30	ปานกลาง
5. ท่านคิดว่านักเรียนมีความสนใจในการใช้ประโยชน์จาก แหล่งความรู้ในชุมชนภายใต้การนำของครู	2.00	0.51	ปานกลาง
6. ท่านคิดว่าท่านมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์ แหล่งความรู้ในชุมชน	1.97	0.14	ปานกลาง
7. ท่านคิดว่าควรจะใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชน ประกอบ การสอนภูมิศาสตร์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	2.30	0.52	ปานกลาง

จากตารางข้างบน จะเห็นว่า ข้อคิดเห็นหรือทัศนคติของครูในการใช้ประโยชน์แหล่ง
ความรู้ในชุมชน โดยเฉลี่ยแล้วครูเห็นว่าการใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชนประกอบการ
สอนภูมิศาสตร์ช่วยให้นักเรียนมีความรู้รอบตัวและประสบการณ์กว้างขวางขึ้นอยู่ในระดับมาก
ข้อคิดเห็นอื่น ๆ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ได้รับการสนับสนุนจากหัวหน้า
สายสังคมศึกษา อาจารย์ใหญ่ ในการใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ชุมชน ครูควรใช้แหล่งความ
รู้ในชุมชนประกอบการ สอนภูมิศาสตร์ และนักเรียนมีความ สนใจในการใช้ประโยชน์แห่ง
ความรู้ในชุมชนภายใต้การนำของครู

ภาคที่ 3

การใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชนประกอบการเรียนของนักเรียน

ในภาคที่ 3 ได้นำข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับประเภทของแหล่งความรู้ วิธีการใช้ ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนทัศนคติความคิดเห็นของนักเรียน มาคิดค่าตอบแทนร้อยละ คำวนทนา ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าตอบแทน

ตารางที่ 9 ประเภทของแหล่งความรู้ในชุมชนที่นักเรียนใช้ประกอบการเรียน
วิชาภูมิศาสตร์

แหล่งความรู้ในชุมชน	จำนวนนักเรียนที่	
	เคยใช้ (ร้อยละ)	ไม่เคยใช้ (ร้อยละ)
1. ทองฟ้าจำลอง	86.67	13.33
2. กรมอุตุนิยมวิทยา	14.33	85.67
3. กรมทรัพยากรธรณี	16.67	83.33
4. โรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ	51.67	48.33
5. หอสมุดแห่งชาติและห้องสมุดนอกโรงเรียน	79.33	20.67
6. วิทยากร	50.00	50.00
7. โสตทัศนอุปกรณ์ จากศูนย์โสตทัศนศึกษา	33.00	67.00
8. เอกสารต่าง ๆ	65.33	34.67
9. ภาพยนตร์	87.33	12.67
10. ภาพนิ่ง	77.33	22.67
11. สไลด์	74.33	25.67
12. फिल्मสตริป	28.33	71.67

จากตารางที่ 9 จะเห็นว่านักเรียนจำนวนมากร้อยละ 87.33 ใช้ภาพยนตร์จากแหล่งความรู้ทางวิทยาศาสตร์เพื่อประกอบการเรียน นักเรียนจำนวนรองลงมาร้อยละ 86.67 ใช้ของฟ้าจำลอง นักเรียนจำนวนน้อยร้อยละ 14.33 ใช้กรมอุตุณิยวิทยา

ตารางที่ 10 วิธีการใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชนของนักเรียนประกอบการเรียนวิทยาศาสตร์

วิธีการ	จำนวนนักเรียนที่	
	เคยใช้ (ร้อยละ)	ไม่เคยใช้ (ร้อยละ)
1. ไปศึกษานอกสถานที่ภายใต้การนำของครู	88.00	12.00
2. การขอวัสดุเอกสารต่างๆที่ให้เปล่า เพื่อประกอบ รายงาน สมุดภาพ หรือจัดนิทรรศการ	71.67	28.33
3. ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยการอ่านหนังสือจากแหล่ง ความรู้นอกโรงเรียน เช่น หอสมุดแห่งชาติ และ ห้องสมุดนอกโรงเรียน	79.33	20.67
4. การฟังอภิปราย หรือปาฐกถา	81.00	19.00
5. การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในชุมชน	18.00	82.00
6. ศึกษาจากรายการวิทยุศึกษา	55.33	44.67
7. การชมภาพยนตร์	91.67	8.33
8. การชมภาพนิ่ง	77.00	23.00
9. การชมสไลด์หรือฟิล์มสตริป	70.67	29.33
10. การไปชมนิทรรศการ	91.33	8.67
11. การไปร่วมกิจกรรมของชุมชน	64.67	35.33
12. การชักถามข้อเท็จจริงทางโทรศัพท์หรือทางจดหมาย	22.00	78.00

จากตารางที่ 10 จะเห็นว่า นักเรียนจำนวนมากร้อยละ 91.67 ใช้วิธีการชมภาพยนตร์เพื่อประกอบการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ นักเรียนจำนวนรองลงมา ร้อยละ 91.33 ใช้วิธีการไปชมนิทรรศการ นักเรียนจำนวนน้อย ร้อยละ 18 ใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้มีความรู้ในชุมชน

ตารางที่ 11 เวลาที่นักเรียนใช้ในการใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชน

กิจกรรม	ในเวลาเรียน	นอกเวลาเรียน เช่น หลังเลิกเรียน	วันเสาร์หรือวันอาทิตย์	วันหยุดราชการอื่น ๆ	ระหว่างหยุดภาคเรียน
1. การศึกษานอกสถานที่	30	-	54.67	45.33	36.67
2. การฟังวิทยากร อภิปราย หรือปาฐกถา	49	48.33	21.00	14.00	-
3. การขอวัสดุ เอกสารต่างๆ หรือการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้อื่นนอกโรงเรียน	16	46.67	50.33	22.67	-

จากตารางข้างบนจะเห็นว่า

1. เวลาที่นักเรียนใช้ในการกิจกรรมการศึกษานอกสถานที่ นักเรียนจำนวนมากร้อยละ 54.67 ใช้วันเสาร์หรืออาทิตย์ นักเรียนจำนวนรองลงมา ร้อยละ 45.33 ใช้วันหยุดราชการอื่น ๆ นักเรียนจำนวนน้อย ร้อยละ 30 ใช้ในเวลาเรียน

2. เวลาที่นักเรียนใช้ในการกิจกรรมการฟังวิทยากร อภิปราย หรือปาฐกถา นักเรียนจำนวนมากร้อยละ 49 ใช้ในเวลาเรียนปกติ นักเรียนจำนวนรองลงมา ร้อยละ 48.33 ใช้นอกเวลาเรียน เช่น หลังเลิกเรียนแล้ว นักเรียนจำนวนน้อย ร้อยละ 14 ใช้วันหยุดราชการอื่น ๆ

3. เวลาที่นักเรียนใช้ในการไปขอวัสดุ เอกสารต่าง ๆ หรือการค้นคว้าหาความรู้

เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้อื่น ๆ นอกโรงเรียน นักเรียนจำนวนมากร้อยละ 50.33 ใช้วันเสาร์หรืออาทิตย์ นักเรียนจำนวนรองลงมาร้อยละ 42.67 ใช้นอกเวลาเรียน เช่นหลังเลิกเรียนแล้ว นักเรียนจำนวนน้อยร้อยละ 16 ใช้ในเวลาเรียนปกติ

ตารางที่ 12 กิจกรรมที่นักเรียนเคยปฏิบัติก่อนการใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชน

กิจกรรม	ร้อยละ
1. ครูให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีใช้ประโยชน์จากแหล่งความรู้และอธิบายถึงเรื่องที่จะไปศึกษา	67.67
2. จัดแสดง ภาพหรือฉายภาพยนตร์ประกอบเกี่ยวกับเรื่องที่จะไปศึกษา	26.67
3. ครูให้นักเรียนอ่านหนังสือแบบเรียนภูมิศาสตร์ตามหัวข้อที่กำหนดให้	48.67
4. ครูอบรมบรรยายที่นักเรียนฟังปฏิบัติในการใช้ประโยชน์จากแหล่งความรู้	53.33
5. ไม่มีกิจกรรมใด ๆ	-

จากตารางข้างบนจะเห็นว่า นักเรียนจำนวนมากร้อยละ 67.67 เคยได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีใช้ประโยชน์จากแหล่งความรู้และคำอธิบายถึงเรื่องที่จะไปศึกษา นักเรียนจำนวนรองลงมา ร้อยละ 53.33 เคยได้รับการอบรมบรรยายที่ปฏิบัติในการใช้ประโยชน์จากแหล่งความรู้ในชุมชน นักเรียนจำนวนน้อย ร้อยละ 26.67 เคยได้ชมภาพหรือภาพยนตร์ประกอบเกี่ยวกับเรื่องที่จะไปศึกษา นักเรียนทุกคนเคยปฏิบัติกิจกรรมก่อนที่จะใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชน

ตารางที่ 13 กิจกรรมที่นักเรียนเคยปฏิบัติหลังจากใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ใน
ชุมชน

กิจกรรม	ร้อยละ
1. เขียนรายงานส่ง	80.00
2. อภิปรายในชั้นเรียนถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้มา	47.33
3. จัดแสดงนิทรรศการ	25.67
4. ไม่มีกิจกรรมใด ๆ	8.67

จากตารางข้างบนจะเห็นว่า นักเรียนจำนวนมาก ร้อยละ 80 เคยเขียนรายงานส่งครู นักเรียนจำนวนรองลงมา ร้อยละ 47.33 เคยอภิปรายในชั้นเรียนถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้มา นักเรียนจำนวนน้อย ร้อยละ 8.67 ไม่เคยมีกิจกรรมใด ๆ ปฏิบัติหลังจากใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชนแล้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ปัญหาและอุปสรรคในการที่นักเรียนไปศึกษาออกสถานที่

ปัญหา	อุปสรรค	\bar{x}	S.D	แปลความ
1.	ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้นักเรียนไป	1.12	0.98	น้อย
2.	ไม่มีเจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ให้คำอธิบาย	1.35	0.96	น้อย
3.	การคมนาคมไม่สะดวก	1.26	0.91	น้อย
4.	ค่าใช้จ่ายสูง	1.41	0.90	น้อย
5.	ครูควบคุมเครื่องครุฑระเบียบวินัยมากเกินไป	1.41	0.90	น้อย
6.	อาจารย์ใหญ่หรือผู้จัดการไม่สนับสนุน	0.93	0.92	น้อย
7.	อาจารย์หัวหน้าสายวิชาสังคมไม่สนับสนุน	0.75	0.88	น้อย
8.	ความปลอดภัยในการเดินทางไม่ดีพอ	1.04	0.92	น้อย
9.	ครูสอนไม่สนับสนุนให้จัดทัศนศึกษาออกสถานที่	0.96	1.04	น้อย
10.	ครูที่ควบคุมมีจำนวนไม่พอเหมาะกับจำนวนนักเรียนที่ ของคุณแล	1.43	1.03	น้อย
11.	นักเรียนยังไม่รู้จักบรรยากาศในการศึกษาออกสถานที่	1.36	0.92	น้อย
12.	นักเรียนไม่สนใจไปทัศนศึกษาออกสถานที่	0.78	0.84	น้อย

จากตารางข้างบนนี้ จะเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในการที่นักเรียนไปศึกษาออกสถานที่ โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับน้อยทั้งหมด คือ ครูควบคุมมีจำนวนไม่พอเหมาะกับจำนวนนักเรียนที่
ของคุณแล ค่าใช้จ่ายสูง ครูควบคุมเครื่องครุฑระเบียบวินัยมากเกินไป นักเรียนยังไม่รู้จัก
บรรยากาศในการศึกษาออกสถานที่ และไม่มีเจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ให้คำอธิบาย

ตารางที่ 15 ปัญหาและอุปสรรคในการฟังวิทยากร ปาฐกถา หรืออภิปราย

ปัญหา อุปสรรค	\bar{x}	S.D	แปลความ
1. นักเรียนคุยกันเสียงดัง ขณะฟังคำบรรยาย	1.90	0.86	ปานกลาง
2. ไม่มีชั่วโมงพิเศษฟังวิทยากร ปาฐกถาหรืออภิปราย	1.71	1.00	ปานกลาง
3. นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายและง่วงนอน	1.69	0.83	ปานกลาง
4. ไมโครโฟน เครื่องขยายเสียงไม่ดีเท่าที่ควร	1.51	0.91	น้อย
5. อาจารย์ใหญ่ ผู้จัดการไม่สนับสนุน	0.69	0.91	น้อย
6. หัวหน้าสายวิชาไม่เห็นควมในการจัดเชิญวิทยากรมาบรรยาย	0.57	0.86	ไม่มีเลย
7. วิทยากรบรรยายไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายที่นักเรียนต้องการทราบ	1.11	0.92	น้อย
8. นักเรียนไม่สนใจฟังวิทยากร	1.41	0.91	น้อย
9. ไม่มีสถานที่เพื่อฟังวิทยากร ปาฐกถา หรืออภิปราย	0.98	1.00	น้อย

จากตารางข้างบนนี้จะเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการฟังวิทยากร ปาฐกถาหรืออภิปรายโดยเฉลี่ยแล้วจะเห็นว่านักเรียนคุยกันเสียงดัง ขณะฟังคำบรรยาย ไม่มีชั่วโมงพิเศษเพื่อฟังวิทยากร และนักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายและง่วงนอนอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหา ไมโครโฟน เครื่องขยายเสียงไม่ดีเท่าที่ควร และนักเรียนไม่สนใจฟังวิทยากร อยู่ในระดับน้อย

ปัญหาหัวหน้าสายวิชาไม่เห็นควมในการจัดเชิญวิทยากรมาบรรยายไม่มีเลย

ตารางที่ 16 ข้อคิดเห็นหรือทัศนคติของนักเรียนในการใช้ประโยชน์แหล่งความรู้
ในชุมชน

ทัศนคติของนักเรียน	\bar{x}	S.D	แปลความ
1. การใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชนประกอบการเรียน ภูมิศาสตร์ช่วยให้ท่านมีความรู้ความเข้าใจบทเรียนดียิ่งขึ้น	2.34	0.46	ปานกลาง
2. ครูสนใจใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชนประกอบการสอน ภูมิศาสตร์	1.93	0.80	ปานกลาง
3. ท่านได้รับการสนับสนุนจากครูปกครองในการใช้ประโยชน์ แหล่งความรู้ในชุมชน	2.06	0.80	ปานกลาง
4. ท่านได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ในชุมชน	2.10	0.51	ปานกลาง
5. ท่านสนใจที่จะใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชนประกอบ การเรียนภาคีโตกานำของครู	2.25	0.60	ปานกลาง
6. ท่านสนใจที่จะใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชนประกอบ การเรียนโดยค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	2.23	0.65	ปานกลาง
7. ท่านเห็นว่าการใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชนประกอบการ เรียนภูมิศาสตร์ช่วยให้ท่านมีความรู้รอบตัวและ ประสบการณ์กว้างขวางขึ้น	2.59	0.50	ปานกลาง

จากตารางข้างบนนี้ จะเห็นว่าข้อคิดเห็นหรือทัศนคติของนักเรียนในการใช้ประโยชน์
แหล่งความรู้ในชุมชนโดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด คือ นักเรียนเห็นว่าการใช้
ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชนประกอบการเรียนภูมิศาสตร์ช่วยให้มีความรู้รอบตัวและประสบการณ์
กว้างขวางขึ้น นักเรียนสนใจที่จะใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชนประกอบการเรียนภาคีโตกานำของครู
และโดยการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

ภาคที่ 4

การจัดและการให้บริการของเจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ในชุมชนแก็กรูและนักเรียน

ในภาคที่ 4 นี้ ให้นำข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับวิธีการให้บริการ บัญหาและอุปสรรค ตลอดจนทัศนคติความคิดเห็นของ เจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ในชุมชน มาถักคำตอบ เป็นร้อยละ คำวนหาค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐานของคำตอบ

ตารางที่ 17 วิธีการให้บริการแก็กรูและนักเรียนที่มาขอใช้ประโยชน์แหล่งความรู้
ของเจ้าหน้าที่

วิธีการ	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)
1. การบรรยาย	50	50
2. การบรรยายประกอบการชมสิ่งที่ให้ความรู้	60	40
3. การอภิปราย	10	90
4. การให้คนควาจากหนังสือหรือเอกสารต่าง ๆ ภายในสถานที่ แหล่งความรู้	40	60
5. การให้แถม เอกสารหรือวัสดุต่าง ๆ	70	30
6. การแจกเอกสารหรือวัสดุต่าง ๆ	90	10
7. การให้บริการตอบข้อซักถามทางโทรศัพท์	100	-
8. การให้บริการตอบข้อเท็จจริงทางจดหมาย	90	10

จากตารางข้างบนแสดงว่า เจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ในชุมชนทุกคน ใช้วิธีการให้บริการ
ตอบข้อซักถามทางโทรศัพท์ เจ้าหน้าที่จำนวนรองลงมาร้อยละ 90 ใช้วิธีการแจกเอกสารหรือ
วัสดุต่าง ๆ และการให้บริการตอบข้อเท็จจริงทางจดหมาย เจ้าหน้าที่จำนวนน้อยร้อยละ 10

ใช้วิธีการอภิปราย

เวลาที่เจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ในชุมชนให้บริการแก่ครูและนักเรียนที่มาขอใช้ประโยชน์ แหล่งความรู้ดังกล่าว เจ้าหน้าที่ทุกคนใช้เวลาราชการ เจ้าหน้าที่จำนวนรองลงมา ร้อยละ 40 ใช้วันเสาร์หรืออาทิตย์ เจ้าหน้าที่จำนวนน้อย ร้อยละ 10 ใช้วันหยุดราชการอื่น ๆ

ความถี่ของครูและนักเรียนผู้ใช้บริการจากเจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ในชุมชนในเวลา 1 เดือน ครูและนักเรียนจำนวนมาก ร้อยละ 50 ขอใช้บริการอยู่ในเกณฑ์ 1 - 25 ครั้ง ครูและนักเรียนจำนวนรองลงมา ร้อยละ 20 ขอใช้บริการอยู่ในเกณฑ์ 50 - 100 ครั้ง และมากกว่า 100 ครั้งขึ้นไป ครูและนักเรียนจำนวนน้อย ร้อยละ 10 ขอใช้บริการอยู่ในเกณฑ์ 25 - 50 ครั้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการของเจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ใน
ชุมชน

ปัญหา อุปสรรค	\bar{X}	S.D	แปลความ
1. กอนขอใ้บริการ ผู้ใ้ไม่แจ้งรายละเอียดให้ชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการให้เจ้าหน้าที่แหล่งความรู้บริการให้	1.6	0.66	ปานกลาง
2. ผู้ให้บริการไม่แจ้งคุณวุฒิ ระดับการศึกษาของนักเรียนทำให้เกิดปัญหาข้กับเจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ในการเตรียมการบริการ	1.2	0.87	น้อย
3. การติดขอใ้บริการกระทันหันเกินไป เจ้าหน้าที่เตรียมตัวไม่ทัน	1.0	0.63	น้อย
4. ผู้ให้บริการไม่แจ้งจำนวนผู้ขอใ้ให้ชัดเจน ทำให้เจ้าหน้าที่มีปัญหาในการจัดบริการ	0.9	0.70	น้อย
5. ปัญหาในการรักษาระเบียบวินัยของผู้ขอใ้บริการไม่ดีเท่าที่ควร	1.1	0.83	น้อย
6. เจ้าหน้าที่มีงานรับผิดชอบมาก ไม่มีเวลาให้บริการใ้มากม้ก	0.9	0.70	น้อย
7. เจ้าหน้าที่บริการมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ	1.1	0.70	น้อย
8. ไม่มีงบประมาณใ้จ่ายสำหรับเจ้าหน้าที่ในการจัดบริการ	0.7	0.46	น้อย
9. สถานที่คับแคบ เป็นอุปสรรคในการใ้บริการ	0.9	0.83	น้อย
10. สวัสดิภาพความปลอดภัยของผู้ให้บริการในขณะที่กำลังรับบริการจากแหล่งความรู้ไม่ปลอดภัยเท่าที่ควร	0.1	0.30	ไม่มีเลย

จากตารางข้างบนนี้ จะเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการของเจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ในชุมชนโดยเฉลี่ยแล้ว จะเห็นว่า กอนขอใ้บริการผู้ใ้ไม่แจ้งรายละเอียดให้ชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการให้เจ้าหน้าที่แหล่งความรู้บริการใ้ที่อยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาสวัสดิภาพความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ ในขณะที่กำลัง รับประทานอาหารจากแหล่งความรู้ ไม่ปลอดภัยเท่าที่ควรไม่มีเลย

ปัญหาอื่น ๆ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คือ ผู้ขอใช้บริการไม่แจ้งจำนวนให้ชัดเจน ทำให้ปัญหาในการจัดบริการ เจ้าหน้าที่มีงานรับผิดชอบมาก ไม่มีเวลาให้บริการไต่ถามนัก และสถานที่คับแคบ เป็นอุปสรรคในการให้บริการ

ตารางที่ 19 ความคิดเห็นหรือทัศนคติของเจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ในชุมชนในการให้บริการ

ทัศนคติของเจ้าหน้าที่	\bar{X}	S.D	แปลความ
1. ท่านได้ทราบเนื้อหาบทเรียนย่อยๆของนักเรียน จะช่วยให้ท่านจัดบริการได้สอดคล้องกับบทเรียนดียิ่งขึ้นเพียงใด	2.3	0.46	ปานกลาง
2. ท่านเห็นว่าการใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชนประกอบการเรียนภูมิศาสตร์ ช่วยให้นักเรียนได้มีความรู้ ประสบการณ์เพิ่มขึ้นเพียงใด	2.7	0.46	มาก
3. ท่านมีความพอใจในการให้บริการเพียงใด	2.7	0.46	มาก
4. ท่านได้รับความร่วมมือจากผู้ขอใช้บริการเพียงใด	2.3	0.46	ปานกลาง
5. ท่านคิดว่าควรเพิ่มเจ้าหน้าที่บริการและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ทันสมัยยิ่งขึ้นเพียงใด	2.2	0.60	ปานกลาง

จากตารางข้างบนนี้จะเห็นว่า ความคิดเห็นหรือทัศนคติของเจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ในชุมชนในการให้บริการ โดยเฉลี่ยแล้ว เห็นว่าการใช้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชนประกอบการเรียนภูมิศาสตร์ ช่วยให้นักเรียนได้มีความรู้ ประสบการณ์เพิ่มขึ้น และเจ้าหน้าที่มีความพอใจในการให้บริการอยู่ในระดับมาก

ความคิดเห็นอื่น ๆ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ถ้าเจ้าหน้าที่ไ้ทราบเนื้อหาบทเรียนย่อ ๆ ของนักเรียน จะช่วยให้จัดบริการใ้สอดคล้องกับบทเรียนที่ยิ่งขึ้น เจ้าหน้าที่ใ้ได้รับความร่วมมือจากผู้ขอใ้บริการ และควรเพิ่มเจ้าหน้าที่บริการ อุปกรณืทาง ๆ ให้ทันสมัยยิ่งขึ้น

ภาคที่ 5

ข้อเสนอแนะของครู นักเรียน และเจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ในชุมชน ในการใ้ประโยชน์แหล่งความรู้ประกอบการ เรียนภา รสอนวิชาภูมิศาสตร์ ใหม่ประสิทธิภาพที่ยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะของครู

1. กระทรวงศึกษาธิการควรจัดอบรมครูสอนสังคมศึกษาเกี่ยวกับการใ้ประโยชน์แหล่งความรู้ในชุมชนและจัดหาครูไปทัศนศึกษา เพื่อหาประสบการณ์ประกอบการสอน จัดพิมพ์เอกสารแสดงแหล่งความรู้ใหม่ ๆ วิธีการใ้ ประโยชน์ ข้อเสนอแนะ ฯลฯ ส่งใ้ให้ครูสังคมศึกษาที่สอนอยู่ในโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย
2. ควรจัดใ้มีสื่อกลาง ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อการติดต่อจะใ้สะดวกขึ้น เพราะแหล่งความรู้บางแห่งอยู่ไกล เช่น โรงงานต่าง ๆ ทำให้ครูลำบากในการติดต่อ
3. ทางโรงเรียนควรจัดบริการในด้านการติดต่อกับแหล่งความรู้ เช่น การยืมภาพยนตร์ สไลด์ ฟิล์มสตริป เครื่องมือใ้ทัศนูปกรณืทาง ๆ และการเชิญวิทยากร เป็นพิเศษ
4. การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมหลักสูตรวิชาภูมิศาสตร์ ครูควรเน้นใ้ให้นักเรียนใ้เห็นความสำคัญ ประโยชน์ ตลอดจนจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมอย่างแท้จริง
5. ทางโรงเรียนควรจัดพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่มากกว่าที่เคยจัดมาแล้ว การเลือกแหล่งความรู้ควร เป็นประโยชน์ต่อการ เรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์มากที่สุด และการจัดทัศนศึกษาควรวางแผนล่วงหน้าอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง

ข้อเสนอแนะของนักเรียน

1. ควรจัดทัศนศึกษามากกว่าที่เคยจัดมาแล้ว สถานที่แหล่งความรู้ที่จะไปชม ควรผลัดเปลี่ยนไปไม่ควรไปซ้ำที่เดิมบ่อย ๆ ทำให้นักเรียนเบื่อหน่าย และสถานที่ไปชมควรมีวิद्यากรบรรยายให้นักเรียนฟังอย่างทั่วถึง มิฉะนั้นนักเรียนจะไม่ได้รับความรู้ตามความมุ่งหมายของการจัดทัศนศึกษาแต่ละครั้ง
2. การสอนภูมิศาสตร์ทาง โรงเรียนควรจัดให้ครูมีอุปกรณ์การสอนอย่างครบถ้วน เช่น แผนที่แสดงภูมิประเทศ เมือง อาณาเขต ภาพนิ่ง สไลด์ फिल्मสตริป ภาพยนตร์ ประกอบบทเรียนเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจบทเรียนดียิ่งขึ้น
3. การไปค้นหาหาความรู้ประกอบการรายงาน ทำสมุดภาพ หรือการจัดนิทรรศการทางโรงเรียนควรใช้เวลาพิเศษเพื่อให้นักเรียนได้ออกไปติดต่อขอเอกสารต่าง ๆ จากแหล่งความรู้ในชุมชนซึ่งส่วนมากเป็นสถานที่ราชการ เวลาการทำงานกับเวลาเรียนมักตรงกัน นักเรียนมักประสบปัญหา เรื่องสถานที่ราชการแหล่งความรู้ชุมชนปิด
4. ควรมีการจัดนิทรรศการทางวิชาภูมิศาสตร์ เช่น แสดงลักษณะภูมิประเทศ อาชีพ ประชากร ฯลฯ ของประเทศต่าง ๆ ผลัดเปลี่ยนไปตลอดปีการศึกษา
5. การจัดอภิปราย หรือเชิญวิทยากรมาบรรยาย ครูควรเลือกวิทยากรที่พูดเก่ง ได้รับความรู้มาก และมีศิลปะการพูดสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อหรือวงวน
6. ควรมีการจัดอภิปรายระหว่างนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ ทางด้านภูมิศาสตร์เพื่อได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนกว้างขวางยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่แหล่งความรู้ในชุมชน

1. ทางโรงเรียนควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบล่วงหน้าถึง เนื้อหาที่ต้องการให้นำหนักในเรื่องใด เพื่อจะช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้สอดคล้องกับบทเรียนยิ่งขึ้น
2. ทางโรงเรียนควรส่งอาจารย์ไปชม และฟังสิ่งที่เจ้าหน้าที่แหล่งความรู้จะแสดงให้ชมก่อน เพื่อที่อาจารย์จะได้นำเรื่องราวที่ไปชมมาแล้วให้นักเรียนฟังพอเป็นแนวทางก่อน

3. นักเรียนที่มาขอรับบริการจากเจ้าหน้าที่ควรมีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย และให้ความเคารพต่อสถานที่แหล่งความรู้พอสมควร
4. เมื่อนักเรียนได้รับชมและฟังการแสดงกลับไปแล้ว อาจารย์ควรจัดให้มีการทดสอบความรู้ที่ได้อะไรมา จึงจะเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง
5. ทางโรงเรียนเมื่อมาติดขอขอยืมภาพยนตร์ สไลด์ ฟิล์มสตริป หรือเครื่องมือ โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ จากเจ้าหน้าที่ไปแล้ว ควรระวังรักษาอุปกรณ์เหล่านั้นไม่ให้ชำรุดเสียหาย และนำส่งคืนตรงตามเวลาที่กำหนดไว้.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย